A°. 1835. N°. 80.

ZONDAG DEN 4den OCTOBER.

SURINAAMSCHE COURANT.

PARAMARIBO.

Gouvernements Secretarij.

PARAMARIBO, 1e. *October* 1835.

Dezer dagen alhier de officiele tijding ingekomen zijnde, dat het Zijne Majesteit den Koning behaagd heeft, bij Besluit van den 7den Julij ll., No. 70, tot *Commandeur der Orde van den Nederlandschen Leeuw* te bevorden, Zijne Excellentie den Generaal Majoor Mr. E. L. Baron VAN HEECKEREN, *Gouverneur Generaal der Nederlandsche West-Indische Bezittingen*, en tot *Ridder* dierzelfde Orde bij evengemeld Besluit te benoemen: Mr. G. A. VAN DER MEE, *Gouvernements Secretaris* dezer Kolonie, zoo wordt daarvan bij deze aan het Publiek kennis gegeven.

De Adjunct Gouvernements Secretaris,
G. S. DE VEER.

SCHEEPS-TIJDINGEN.

BINNENGEKOMEN.

Den 1sten dezer, de Nederlandsche Schoener *Dolphijn*, Kapt. G. Ellert, van Coronie; Passagier: J. van Beerenstein.

Den 2den, het Schip *Catharina*, Kapt. K. M. Hillers, van Amsterdam; hebbende 36 dagen reis; Passagiers: Mejufvr. Henrietta Constantia van der Kamp; de Heeren Willem Abkenius en 3 Kinderen en C. Cornelissen.

UITGEKLAARD.

Den 30sten September, het Schip *Zorgvuldigheid*, Kapt. J. J. Brouwer; lading: 304 vaten Suiker, 30 balen schoone- en 8 dito vuile Katoen.

Den 2den dezer, het Schip *Margaretha*, Kapt. H. Hagers; lading: 225 vaten Suiker, 2 balen schoone Katoen, 4 vaatjes Gomma, 16 pies letterhout en 14 vaten Geoffroij. — Beide naar Amsterdam.

Idem, de Nd. Am. Brik *Charles*, Kapt. J. Foster, naar Boston; lading: 265 vaten Melassie.

IN TEXEL GEARRIVEERD:

Den 7den Augustus het Schip *de Nederlander*, Kapt. Hofker. — Den 19den, het Schip *Hendrika*, Kapt. H. B. de Weerd. — Beiden van hier.

TE PARAMARIBO OVERLEDEN GEDURENDE DE MAAND SEPTEMBER 1835.

Jacoba Taartje Wilson, oud 1 jaar en 8 m.
Marie Antoinette le Grand de Belle Vue, wed. M. Tevin, oud 66 jaren.
Emanuel Elias Emanuels, oud 47 jaren.
Laurens Johannis Pohl, oud 1 jaar en 11 m.
Andries Rudolph Zuidzande, oud 1 jaar.
George Marton, oud 37 jaren.
Johanna Georgina Schlosser, oud 5 jaren, 3 maanden en 21 dagen.
Ohders, oud 35 jaren.
Fabia van Schultz, oud 75 jaren.
Maria Elisabeth Nahar, oud 45 jaren.
Christiaan Jacobus Abercrombie, oud 4 dagen.
Grietje van Nauman, oud 70 jaren.
Johannis Michael Sneller, oud 65 jaren.
Paulina Theresia van Bamsie van Roepel, oud 59 jaren.
Jacobus Andries Hoffberk, oud 38 jaren.
Geertruida Iritz, oud circa 19 jaren.
Christina Eronora van Scharff, oud 35 jaren.
Rachel Mordechai da Fonseca, geb. Jessurun, oud 80 jaren.
Rackie van Truij van Lucia van Buttner, oud 85 jaren.
Margaretha O'Ferrall, Echtgenoote van H. H. Dieperink, oud 40 jaren.
Maria Magdalena Badoe van Langraath, oud na gissing 50 jaren.
Jacob Mozes Levij, oud 55 jaren.
Akda van Stuyvesandt, oud 86 jaren.
Salomon Nathan Samuels, oud 1 maand en 2 dagen.
Present van Breda, oud 60 jaren.
Joseph Philips, oud 65 jaren.
Philippijn Dageraad, oud 50 jaren.
Jean Willem Brutteau, oud 2 jaren, 2 maanden en 2 dagen.
Kapt. Luit. ter Zee H. W. van Voss, oud 27 jaren.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

(*Uittreksels uit de Hollandsche Couranten tot en met 25 Augustus* 1835.)

NEDERLANDEN.

AMSTERDAM, 24 *Augustus*. De heden ontvangen Fransche Dagbladen behelzen geen ander nieuws uit het Schiereiland. De daarin voorkomende berigten zijn slechts herhalingen van vroeger bekend gewordende tijdingen nopens de opschuddingen, die elkander in onderscheidene steden van Katalonië en Arragon opvolgen. Ook van de geruchten eener omwenteling in de hoofdstad zelve, waarvan wij reeds gisteren en eergisteren melding gemaakt hebben, vinden wij in die bladen met geen woord gerept. Daarentegen zijn ons van eenen anderen kant latere berigten geworden, welke hoogst bedroevend zijn, en die het bereids door zoo vele achtervolgende slagen geschokte Spanje als in eenen volmaakten stand van regeringloosheid voorstellen. Het Madridsche Gouvernement zoude eindelijk voor de factien, die het van alle zijden bestookten, hebben moeten zwichten, en werkelijk omver gestooten zijn, ten gevolge waarvan de Koningin benevens hare Ministers genoodzaakt zouden zijn geworden, hemelijk uit die stad te vlugten. Het doet ons leed dat wij tot op dit oogenblik niet in staat gesteld zijn nopens eene zoo hoogst gewigtige gebeurtenis eenige bijzonderheden te vermelden, en zulks zoude ons misschien in het mededeelen dezer voor velen zoo onrustwekkende tijding hebben doen aarzelen, indien niet tevens de hernieuwde en beduidende prijsvermindering, welke de bereids zoo verlaagde Spaansche fondsen gisteren te Antwerpen en eergisteren te Parijs hebben geleden, ons overtuigde dat werkelijk alleen een zoo bedroevend berigt daartoe hadde kunnen aanleiding geven.

GROOT-BRITTANNIE.

LONDEN, 19 *Augustus*. In de Dagbladen vindt men de volgende brieven, die eenige tot nu toe niet bekende bijzonderheden behelzen en in eenen vrij onpartijdigen geest opgesteld schijnen te zijn:

»BAYONNE, 12 *Augustus*. Geenerlei gevecht heeft in de noordelijke gewesten plaats gehad, sedert dat bij Mendigorria van den 16den Julij, waarbij vijf bataillons der Carlisten in de pan gehakt zouden zijn geworden, indien de ruiterij der Koningin slechts deel aan het gevecht had genomen, en aan den anderen kant geen enkel man van het leger der Koningin ontsnapt zou zijn, zoo slechts Eraso bij tijds verschenen was; maar vermits de ruiterij werkeloos bleef, en Eraso niet verscheen, hebben beide partijen krachten genoeg voor een volgend gevecht, overgehouden.

»De Generaal Cordova, een wel onderrigt, jong krijgsman, zal waarschijnlijk in het opperbevel van de troepen der Koningin in het Noorden bevestigd worden. Hij heeft de zware bagagie van Pampeluna naar Logrono aan de Ebro doen vervoeren, als zijnde deze plaats meer in het midden der door hem besette lijn gelegen; moetende hij, met eene mobiele kolonne van niet meer dan 15,000 man, (waaronder natuurlijk de besettingen der vestingen niet gerekend zijn) eene grenslijn van vele uren uitgestrektheid beschermen. Deze zwakte van zijn leger, heeft Cordova doen besluiten, om, zoo lang de vreemde hulpbenden nog niet te velde kunnen trekken, slechts verdedigenderwijze te werk te gaan. Terwijl thans kleine benden van voor de Koningin aangeworvene Fransche recruten aan de Spaansche grenzen beginnen aan te komen, ontvangen de Carlisten bij voortduring heimelijken onderstand uit het zuiden van Frankrijk. Zij hebben daar onlangs 600 paarden gekocht, waardoor hunne ruiterij tot op 1800 wel beredene manschappen zal vermeerderen. Te gelijk is hunne magt door acht bataillons Kastilianen vermeerderd, die grootendeels uit gevangene Christinos zijn zamengesteld, welke uit nood bij de Carlisten dienst hebben genomen. Desniettemin zal het voor Don Carlos steeds even onmogelijk zijn, om tot aan Madrid voort te rukken, als het voor zijne tegenstanders onmogelijk is, om de opgestane gewesten te onderwerpen. Dit laatste is te moeijelijker, omdat de oogst in het noorden van Spanje zeer voordeelig is geweest, en de Carlisten dus aan levensmiddelen geen gebrek hebben. De Kolonel Chichester blijft steeds met zijne afdeeling Britsche hulpbenden in San Sebastian ingesloten, waar de Carlisten hem naauwelijks genoeg ruimte laten, om zijne recruten te drillen, en het vresselijk besluit van Don Carlos, dat het doodvonnis over elk gevangen Brit uitspreekt als een scherpsnijdend zwaard, over de hoofden dezer vreemdelingen hangt. Sommigen beweren intusschen dat Don Carlos niet voornemens is om dit besluit uit te voeren, maar integendeel het ontwerp heeft, om zelfs uit de gevangenen en overloopers een Britsch legioen te vormen; rekenende hij daarbij vooral ook op de kracht der wijnen van Navarre. — Uit Bilbao vernemen wij, dat de Carlisten in het ongestoord bezit van Olaviaga en van de andere plaatsen aan de oevers der rivier van Bilbao blijven. Den 28sten Julij hebben zij vier Urbanos van Portugalette gevangen genomen en naar het gebergte gevoerd, die de stoutheid hadden gehad, om zich met eene opene boot op de rivier te wagen. Een paar dagen te voren hebben 50 man van een der uit gevangenen zamengestelde Kastiliaansche battaillons eene poging gedaan, om zich weder bij hunne makkers te Bilbao te gaan voegen; maar zij werden achterhaald, en daar zij tegenstand boden, werden sommigen van hen op de plaats afgemaakt. Later zijn 17 dezer overloopers doodgeschoten.

(*Het vervolg hierna.*)

DUITSCHLAND.

Uit Weenen worden dd. 29 Julij de volgende berigten medegedeeld:

Over Triëst heeft men hier tijding uit Scutari, meldende dat op den 27sten Junij andermaal een moorddadig gevecht had plaats gegrepen, waarbij meer dan 1000 menschen gedood of gewond werden. De Turksche ingezetenen vochten met zeldzame dapperheid tegen de bezetting op de citadel; naauwelijks werd een burger getroffen, of tien andere drongen zich in zijne plaats, als zochten zij den dood; andere kropen langs den grond voorwaarts, terwijl zij in de eene hand het met bajonnet voorziene geweer, in de andere het pistool hielden, tot zeer nabij de citadel, zoodat schier elk schot trof. Deze gevechten hebben nogtans geen ander gevolg dan dat de forteres naauwer wordt ingesloten. De Pacha wacht thans de aankomst van de troepen uit Konstantinopel, aangezien hij op ontzet uit den onmiddelijken omtrek niet kan rekenen, zijnde reeds verscheiden Kommandanten van naburige plaatsen met hunne soldaten op de vlugt getogen, bij

het bloote gerucht dat 18 000 welgewapende burgers tegen hen in aantogt waren. De christen bevolking houdt zich bij voortduring neutraal doch ducht zij zoowel de zege der insurgenten als die der Gouvernements-troepen. Op den 10den Julij verdedigde de citadel zich nog steeds.

Iets over de jongste gebeurtenis te Parijs.

Een verschrikkelijke aanslag op het leven van den Koning der Franschen heeft te Parijs de vreugde der Julij-dagen in rouw verkeerd. Een werktuig, hetwelk te regt den naam van *helsch* draagt, heeft honderde kogels, heeft eene hagelbui van schroot uitgebraakt op eenen kleinen omtrek van hoogstens twintig vierkante voeten. Een veertigtal burgers van verschillenden rang, ouderdom en kunne zijn als slagtoffers van den gruwelijken aanslag gevallen. Maar zij, op wie het moordtuig van Gérard voornamelijk gerigt was, zij, aan wie die kogels vooral toegedacht waren, Lodewijk-Philips en zijne zonen, zijn behouden en ongerept aan den schijnbaar onvermijdelijken dood ontkomen.

Wij Nederlanders hebben sedert eeuwen, en vooral sedert de laatste 50 jaren, Frankrijk als onzen staatkundigen tegenstander leeren beschouwen en kennen. Lodewijk Philips zelf heeft zich steeds als onze vijand gedragen gedurende de vijf jaren, dat hij in het bezit is van den Franschen troon. Men heeft daarom hier te lande het berigt der bijna wonderdadige redding van den Franschen Koning niet met die blijdschap kunnen ontvangen, waardoor men aangedaan wordt bij het vernemen der tijding dat een vriend, een man, wien men achting en liefde toedraagt, aan een dreigend gevaar ontkomen is. Maar niet te min was de aandoening, die het berigt ons veroorzaakte, een gevoel van vreugde. Wij verheugden ons, dat het moordplan, met zoo veel koelbloedigheid beraamd, met zoo veel wreedheid volvoerd, zijn doel had gemist, wij verheugden ons, dat de lafhartige moordenaar was gevat, en aan den wrekenden arm der geregtigheid overgegeven; wij verheugden ons, dat alzoo de gelegenheid geboren was, om de medepligtigen van den Koningsmoorder op te sporen en te ontdekken.

Doch er is meer. Na al de vernederingen, die wij van de zijde van Frankrijk ondervonden hebben, kan het welzijn en de inwendige rust van dat land, op zich zelve beschouwd, ons niet bijzonder ter harte gaan. Maar Frankrijk bekleedt onder de staten van Europa een te uitstekenden rang, dan dat de invloed der gebeurtenissen, die hetzelve treffen, zich binnen den omtrek van het rijk zou beperken. Die gebeurtenissen moeten noodzakelijk op ons geheel werelddeel terugwerken. De schok der beide Fransche omwentelingen deed en in 1789 en in 1830 den bodem van geheel Europa dreunen, en bragt de tronen, daarop gevestigd, aan het wankelen. Wie zou de gevolgen durven berekenen van eene omwenteling in 1835, de gevolgen van den moord des Franschen Konings en van zijne mannelijke nakomelingen? De republiek, de regeringloosheid, de burgeroorlog in Frankrijk, de algemeene oorlog in Europa met al de daaraan verbonden rampen, ziedaar, wat daar uit, naar alle waarschijnlijkheid, onmiddelijk zoude zijn voortgevloeid. Maar wat de eindelijke uitslag van al die verwarring zou zijn, wie durft het, ook slechts bij gissing te bepalen? wie durft ook slechts bij gissing te bepalen, welke de invloed van die algemeene ontbranding op het lot van Nederland zoude zijn?

Er zijn er hier te lande en elders, die gelooven, dat de rust van Europa niet kan hersteld worden, dan nadat de legitimiteit in Frankrijk hare regten zal hebben herkregen, en Lodewijk Philips voor dezelve den troon zal hebben ontruimd, dien hij vermeesterd heeft. Wij willen het gronddenkbeeld in deze beschouwing, de noodzakelijkheid der Fransche restauratie hier niet onderzoeken; wij willen het noch aannemen noch verwerpen. Alleen merken wij op, dat de restauratie, zoo zij eenig heil aan Frankrijk en Europa zal aanbrengen, op dezelfde wijze moet tot stand komen, als de verjaging van den anderen tak der Bourbons, en de verheffing van het Huis van Orleans. Zij zou het gevolg moeten zijn van de misslagen van Lodewijk Philips, van den haat, daaruit tegen hem en zijne dynastie geboren; en van het allengskens toegenomen verlangen der Franschen, om weder door het aloude stamhuis geregeerd te worden.— Of dit alles waarschijnlijk zij, laten wij ook hier in het midden. Maar *indien* het gebeurde, dan konde welligt de restauratie der Bourbons duurzaam zijn, en heilaanbrengend voor Frankrijk en Europa. De moord echter van Lodewijk-Philips kan nimmer eene zoodanige restauratie aan Frankrijk geven. De koningsmoord zou thans alleen den republikeinen in de hand werken.

De aanslag van Gérard is echter nu mislukt. Welke zullen hiervan de waarschijnlijke gevolgen zijn? Wanneer men op de verontwaardiging let, welke het moordplan bij het algemeen heeft opgewekt, wanneer men in het oog houdt, dat niet alleen de dagbladen der constitutionnele oppositie, maar zelfs de Carlistische en Republikeinsche bladen de daad hebben moeten afkeuren, en getracht hebben hunne wederzijdsche partijen van alle medepligtigheid daarvan vrij te pleiten, dan komt men van zelf tot het besluit, dat de stelling van Lodewijk-Philips tegenover de vijandige partijen oneindig beter en sterker is geworden. Wie zal het thans der Fransche Regering ten kwade kunnen duiden, dat zij de stoorders der openbare rust naar alle strengheid der wetten vervolgt? Wie zal thans ligt geloof slaan, aan de aantijgingen, die bijna bij alle volksoploopen verspreid werden, dat dezelve namelijk door de policie waren aangestookt? Wanneer men thans nog spreken zal van het *ledige pistool*, zal men door de Regering verwezen worden naar het moordtuig van Gérard! Wanneer men thans nog spreken zal van de noodzakelijkheid der amnestie, zal men door de Regering herinnerd worden aan de *machine infernale* van 28 Julij!

Frankrijk heeft behoefte aan rust en de groote meerderheid der Natie verlangt daarnaar. Het gedrag der linie-troepen en vooral der nationale garde op de Julij-dagen en de April-dagen heeft dit bewezen. Maar nu vooral, na de gebeurtenis van 28 Julij zal de Regering op den steun kunnen rekenen van allen die der Constitutionnele Monarchie toegedaan zijn. Men zal nu gevoelen dat het niet voldoende is, de afzonderlijke muiterijen te bedwingen; men zal verlangen dat de oorzaak zelve van het kwaad worde opgespoord en zoo veel mogelijk uitgeroeid. Die oorzaak ligt voornamelijk in de grenzenlooze losbandigheid der drukpers en in de stoutheid der partijen, die door dat middel dagelijks hunne leerstellingen verkondigen, het beginsel van den bestaanden regeringsvorm aantasten, het volk tot eenen opstand voorbereiden en aansporen, en zelfs moord en doodslag als geoorloofde middelen ter bereiking van het aangeprezen doel voorstellen. — Ook wij zijn voorstanders van de vrijheid der drukpers; zonder haar is geene staatkundige vrijheid denkbaar. Maar wij beschouwen als vrijheid van drukpers alleen het regt, om de daden der regerenden te beoordeelen en des noods te laken. Doch daar waar men de personen zelve, waar men het hoofd van den Staat, die in de geschreven Constitutie als onschendbaar wordt voorgesteld, ongestraft mag aanranden en vergaisen, daar moeten de banden der maatschappij al losser en losser worden; daar moeten weldra de hoogste beginselen van het staatsregt miskend en geschonden worden; daar moet eene algemeene ontbinding volgen op het algemeene bederf!

Tegen dit kwaad moet de Fransche regering zich wapenen; tegen dit kwaad moet zij *wettelijke* maatregelen beramen, en den steun van alle weldenkenden inroepen.

Wanneer het kwaad niet reeds te groote vorderingen gemaakt heeft, wanneer het dagelijks door de republikeinsche drukpers uitgestrooide vergif niet reeds de edele deelen der maatschappij heeft aangedaan, ligt welligt hierin het eenige middel, waardoor het land tegen verdere en grootere onheilen kan behoed worden.

ADVERTISSEMENTEN.

PARAMARIBO *den* 3 *October* 1835.

(39080) Geen eigenaar zich hebbende opgedaan van het *ANKER*, op den 29 Julij ll. opgehaald aan boord Z. M. Brik *Pegazus*, geadverteerd in de Couranten ter deser Drukkerij, gedurende dit jaar uitgegeven onder No. 63, 65 en 67; zoo zal hetzelve, liggende ter zijde van de Gouvernements-trap, op Woensdag e. k., des voormiddags, door- en ten huize van den Vendumeester M. A. KEIJSER, publiek verkocht worden.

De Havenmeester,
R. H. ESSER.

(38657) De Exploicteur bij het Geregtshof te *Suriname*, zal op Vrijdag den 9den October 1835, des voormiddags ten *negen* uren, ter Kastelenije van gemeld Geregtshof, publiek bij Executie verkoopen:

Het *HUIS* en *ERF*, gelegen aan de *Kromme Elleboog Straat*, La. A. No. 92, aankomende J. E. LIJONS.

Paramaribo den 3 *October* 1835.
R. GOLLENSTEDE,
Exploicteur.

(39091) Heden overleed alhier, tot onze innige droefheid, na eene kortstondige doch hevige ziekte, onze hartelijk beminde Schoonbroeder, den Wel Edele Gestrenge Heer WILLEM HENDRIK VAN VOSS, *Kapitein Luitenant ter Zee*, kommanderende 's Konings Brik *ECHO*, in den ouderdom van ongeveer 47 jaren.

Paramaribo den 30 *September* 1835.
G. A. PRINCE.
L. G. PRINCE,
Geboren MULLER.

(38664) Over *zes* weken, dag en datum nader te bepalen, zullen in publieke veiling worden verkocht:

1o. De Katoen-Plantaadje *POTOSI*, gelegen in het Opper-district *Nickerie*; en zulks met derzelver Bepotingen, Beplantingen, Gebouwen, Vee, Slaven, enz.

2o. De Koffij-Plantaadje *CALEDONIA*, met de verdeelde helfte van de Koffij-Plantaadje *Concordia*, gelegen aan de rivier beneden *Saramacca*, en zulks met derzelver Bepotingen, Beplantingen, Gebouwen, Vee, Slaven, enz.

Beiden aankomende den Boedel wijlen W. A. CARSTAIRS. — Verdere informatien te bekomen ten Kantore van den ondergeteekende, alwaar de bewijzen van eigendom en inventarissen van gemelde Effecten, in tijds ter *visie* zullen liggen.

Paramaribo den 1e. *October* 1835.
THOs. B. PARRY qq.

A. CATRIELS

(39090) Heeft ontvangen per het laatst gearriveerd Schip *Leonidas*, Kapt. B. CORBIERRE:

Nieuwe Haring, Anchovisch en Zalm; extra fijne Linnen, gekouleurde Foulard, grijze Satinet of voering Katoen, gekouleurde ranken Doeken, blaauwe en zwarte zijde dito, Mans en Vrouwen Kousen en Sokken, Veere Kussens, divies Koppen; en nog voorradig: fijne Witte Mans Hoeden en meer andere Goederen.

Paramaribo den 3 *October* 1835.

A. B. ZEEBERG

(39088) Heeft ontvangen per het Schip *Catharina*, Kapt. K. M. HILLERS:

Z. M.- en Kom. Kazen, vaatjes Boter, manden Aardappels, opregte nieuwe Haring in potten van 40 stuks en dito in tobbetjes, Anchovisch in fleschen en in potten, gerookte Zalm in blik, Augurkjes en Banket in fleschen en meer andere Goederen.

Paramaribo den 3 *October* 1835.
Wonende thans in de Watermolen Straat, naast de WelEdele Heeren N. BOX & Co.

Te PARAMARIBO, bij J. J. ENGELBRECHT.